

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2016/908 VAN DE COMMISSIE**van 26 februari 2016****tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen betreffende de criteria, de procedure en de vereisten voor de vaststelling van een geaccepteerde marktpraktijk en de voorwaarden voor het handhaven, stopzetten of wijzigen van de acceptatievoorwaarden daarvan****(Voor de EER relevante tekst)**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik (verordening marktmisbruik) en houdende intrekking van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijnen 2003/124/EG, 2003/125/EG en 2004/72/EG van de Commissie ⁽¹⁾, en met name artikel 13, lid 7, derde alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De specificatie van gemeenschappelijke criteria, procedures en vereisten moet bijdragen tot de ontwikkeling van eenvormige regelingen in de sfeer van geaccepteerde marktpraktijken, het rechtskader verduidelijken op grond waarvan deze praktijken zijn toegestaan, en een eerlijk en efficiënt gedrag van marktdeelnemers in de hand werken. Dit zou ook de ordelijke marktwerking en de marktintegriteit ten goede moeten komen.
- (2) Om te voorkomen dat geaccepteerde marktpraktijken innovatie en de voortgaande dynamische ontwikkeling van financiële markten ondermijnen, mogen nieuwe of opkomende markttendensen die in nieuwe marktpraktijken kunnen resulteren, niet automatisch onaanvaardbaar worden geacht door de bevoegde autoriteiten. De betrokken bevoegde autoriteiten moeten daarentegen nagaan of dergelijke marktpraktijken aan de in deze verordening en in Verordening (EU) nr. 596/2014 vastgelegde criteria voldoen.
- (3) Geaccepteerde marktpraktijken moeten op zodanige wijze worden verricht dat de marktintegriteit en de bescherming van de belegger worden gegarandeerd, zonder dat er risico's voor andere marktdeelnemers en andere betrokken markten ontstaan. Er dient derhalve de nodige aandacht te worden geschonken aan transparantie en aan de voorwaarden die gelden voor de marktpraktijken die voor aanmerking als geaccepteerde marktpraktijken worden voorgesteld. Bij het beoordelen in hoeverre de marktpraktijken die als geaccepteerde marktpraktijken worden voorgesteld transparant zijn voor zowel het publiek als de bevoegde autoriteiten, moeten de bevoegde autoriteiten de diverse stadia in ogenschouw nemen die bij het verrichten van de potentiële geaccepteerde marktpraktijken worden doorlopen. Het verdient bijgevolg ook aanbeveling specifieke transparantievereisten vast te stellen voor die stadia, namelijk voordat de geaccepteerde marktpraktijk door marktdeelnemers wordt verricht, tijdens het verrichten ervan, en wanneer de marktdeelnemers de geaccepteerde marktpraktijk staken.
- (4) De soort en aard van de marktpraktijken die door de bevoegde autoriteiten als geaccepteerde marktpraktijken kunnen worden vastgesteld, kunnen verschillen. Bij de vaststelling van een marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk dient een bevoegde autoriteit na te gaan of de frequentie van informatieverstrekking die wordt geëist van alle personen die de praktijk zullen verrichten, aangepast is aan en passend is voor de beschouwde marktpraktijk. Bij de vaststelling van de frequentie van informatieverstrekking moet worden gestreefd naar een evenwicht tussen, enerzijds, de noodzaak het publiek te informeren en de bevoegde autoriteit van de nodige informatie voor het uitoefenen van permanente controle te voorzien, en, anderzijds, de lasten die de periodieke informatieverstrekking meebrengt voor degenen die de geaccepteerde marktpraktijk verrichten. Bij het beoordelen van een marktpraktijk die buiten een handelsplatform mag worden verricht, moeten de bevoegde autoriteiten bovendien onderzoeken of aan het vereiste van een significante mate van markttransparantie is voldaan.
- (5) De bevoegde autoriteiten die een marktpraktijk hebben geaccepteerd, moeten erop toezien dat deze afdoende en met de nodige zorgvuldigheid wordt gemonitord. Daarom moet van personen die de marktpraktijk verrichten, worden verlangd dat zij voldoende gegevens over alle uitgevoerde transacties en orders bijhouden opdat de bevoegde autoriteiten hun toezichtstaken kunnen vervullen en tevens de handhavingsmaatregelen kunnen uitvoeren waarin Verordening (EU) nr. 596/2014 voorziet. Het is ook van het grootste belang dat hun activiteit die met het verrichten van de marktpraktijk verband houdt, kan worden onderscheiden van de overige handelsactiviteiten die zij voor eigen rekening of voor rekening van cliënten verrichten. Dit doel kan worden verwezenlijkt via het bijhouden van aparte rekeningen.

⁽¹⁾ PB L 173 van 12.6.2014, blz. 1.

- (6) De status van de entiteit die de geaccepteerde marktpraktijk verricht, is een element dat bijzondere aandacht verdient, vooral wanneer die entiteit optreedt namens of voor rekening van een andere persoon die de directe begunstigde van de marktpraktijk is. De bevoegde autoriteiten moeten beoordelen of het voor de acceptatie van de beschouwde marktpraktijk in kwestie relevant is dat deze door een onder toezicht staande persoon wordt verricht.
- (7) Bij de beoordeling van de impact op de liquiditeit en doeltreffendheid van de markt van de marktpraktijken die voor aanmerking als geaccepteerde marktpraktijken worden voorgesteld, moeten de bevoegde autoriteiten met het doel van de marktpraktijken rekening houden, bijvoorbeeld of de marktpraktijken in een bepaalde omstandigheid tot doel hebben regelmatige handel in illiquide financiële instrumenten te stimuleren, oneigenlijke schaarsten (abusieve squeezes) te vermijden, prijzen af te geven wanneer het risico bestaat dat er geen tegenpartijen voor een transactie zijn, dan wel ordelijke handelsactiviteiten te bevorderen ingeval een deelnemer een machtspositie heeft. Wat de prijzen betreft, kan het doel er ook in bestaan de prijschommelingen als gevolg van buitensporige spreads en een zwakke vraag naar of een gering aanbod van een financieel instrument tot een minimum te beperken zonder aan een markttendens afbreuk te doen, de prijstransparantie te verzekeren, dan wel een correcte inschatting te vergemakkelijken van prijzen op markten waar de meeste transacties buiten een handelsplatform plaatsvinden.
- (8) Deze verordening is gebaseerd op de ontwerpen van technische reguleringsnormen die de Europese Autoriteit voor effecten en markten aan de Commissie heeft voorgelegd.
- (9) De Europese Autoriteit voor effecten en markten heeft openbare publieksraadplegingen gehouden over de ontwerpen van technische reguleringsnormen waarop deze verordening is gebaseerd, heeft de potentiële hieraan gerelateerde kosten en baten geanalyseerd en heeft het advies van de bij artikel 37 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ opgerichte Stakeholdergroep effecten en markten ingewonnen.
- (10) Teneinde de goede werking van de financiële markten te waarborgen, is het noodzakelijk dat deze verordening met spoed in werking treedt en dat de bepalingen van deze verordening vanaf dezelfde datum van toepassing zijn als de bepalingen van Verordening (EU) nr. 596/2014,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALING

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt onder „onder toezicht staande personen” het volgende verstaan:

- a) beleggingsondernemingen waaraan overeenkomstig Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ vergunning is verleend;
- b) kredietinstellingen waaraan overeenkomstig Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ vergunning is verleend;
- c) financiële tegenpartijen als omschreven in artikel 2, punt 8, van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84).

⁽²⁾ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (PB L 173 van 12.6.2014, blz. 349).

⁽³⁾ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338).

⁽⁴⁾ Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 1).

- d) personen die onderworpen zijn aan een vergunningsplicht, organisatorische vereisten en toezicht door een „bevoegde financiële autoriteit” of „nationale regulerende instantie” als omschreven in Verordening (EU) nr. 1227/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾;
- e) personen die onderworpen zijn aan een vergunningsplicht, organisatorische vereisten en toezicht door bevoegde autoriteiten, regulatoren of agentschappen verantwoordelijk voor contante of derivatenmarkten voor grondstoffen;
- f) exploitanten met nalevingsverplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten.

HOOFDSTUK II

GEACCEPTEERDE MARKTPRAKTIJKEN

AFDELING 1

Vaststelling van een geaccepteerde marktpraktijk

Artikel 2

Algemene vereisten

1. Alvorens een marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk vast te stellen, doen de bevoegde autoriteiten het volgende:
 - a) de marktpraktijk toetsen aan elk van de in artikel 13, lid 2, van Verordening (EU) nr. 596/2014 vermelde criteria, die nader zijn omschreven in afdeling 2 van dit hoofdstuk;
 - b) met relevante organen, met inbegrip van ten minste vertegenwoordigers van uitgevende instellingen, beleggingsondernemingen, kredietinstellingen, beleggers, deelnemers aan de emissierechtenmarkt, marktexploitanten die een multilaterale handelsfaciliteit (MTF) of een georganiseerde handelsfaciliteit (OTF) exploiteren en exploitanten van een gereglementeerde markt, en andere autoriteiten, voor zover dienstig, overleg plegen over de vraag of het passend is dat een bepaalde marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk wordt vastgesteld.
2. Bevoegde autoriteiten die voornemens zijn een marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk vast te stellen, stellen ESMA en de andere bevoegde autoriteiten volgens de procedure van afdeling 3 van dat voornemen in kennis, met gebruikmaking van de template in de bijlage.
3. Ingeval bevoegde autoriteiten overeenkomstig artikel 13 van Verordening (EU) nr. 596/2014 en deze verordening een marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk vaststellen, gaan zij over tot de openbaarmaking op hun website van het besluit tot vaststelling van de betrokken marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk, alsook van een beschrijving van de geaccepteerde marktpraktijk in kwestie, met gebruikmaking van de in de bijlage opgenomen template waarin de volgende informatie is vermeld:
 - a) een beschrijving van de soorten personen die de geaccepteerde marktpraktijk mogen verrichten;
 - b) een beschrijving van de soorten personen of groep van personen die van het verrichten van de geaccepteerde marktpraktijk kunnen profiteren, ofwel door deze direct te verrichten, ofwel door het aanwijzen van een andere persoon die de geaccepteerde marktpraktijk verricht (hierna de „begunstigde” genoemd);
 - c) een beschrijving van het type financieel instrument waarop de geaccepteerde marktpraktijk betrekking heeft;
 - d) een indicatie of de geaccepteerde marktpraktijk gedurende een bepaalde periode kan worden verricht en een beschrijving van situaties of voorwaarden die tot een tijdelijke onderbreking, opschorting of stopzetting van de praktijk leiden.

De in de eerste alinea, onder a), bedoelde personen zijn verantwoordelijk voor elke handelsbeslissing, inclusief de indiening van een order, de annulering of wijziging van een order, en het sluiten van een transactie, dan wel voor de uitvoering van transacties die met de geaccepteerde marktpraktijk samenhangen.

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 1227/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie (PB L 326 van 8.12.2011, blz. 1).

⁽²⁾ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

AFDELING 2

Specificatie van de in aanmerking te nemen criteria voor de vaststelling van geaccepteerde marktpraktijken

Artikel 3

Transparantie

1. Om uit te maken of een marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk kan worden vastgesteld en of deze aan het criterium van artikel 13, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. 596/2014 voldoet, gaan de bevoegde autoriteiten na of de marktpraktijk waarborgt dat de volgende informatie openbaar wordt gemaakt:

- a) voordat een marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk wordt verricht:
 - i) de identiteit van de begunstigden en van de personen die deze zullen verrichten en van degene die verantwoordelijk is om aan de transparantievereisten van de punten b) en c) van deze alinea te voldoen;
 - ii) de identificatie van de financiële instrumenten in verband waarmee de geaccepteerde marktpraktijk zal worden verricht;
 - iii) de periode waarin de geaccepteerde marktpraktijk zal worden verricht en de situaties of voorwaarden die tot een tijdelijke onderbreking, opschorting of stopzetting van het verrichten ervan leiden;
 - iv) de identificatie van de handelsplatformen waarop de geaccepteerde marktpraktijk zal worden verricht en, in voorkomend geval, een indicatie van de mogelijkheid om transacties buiten een handelsplatform uit te voeren;
 - v) de vermelding van het maximumbedrag aan contanten en van het aantal financiële instrumenten die aan het verrichten van de geaccepteerde marktpraktijk zijn toegewezen, indien van toepassing;
- b) zodra de marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk wordt verricht:
 - i) periodiek, nadere bijzonderheden over de handelsactiviteit die met het verrichten van de geaccepteerde marktpraktijk verband houdt, zoals het aantal uitgevoerde transacties, het verhandelde volume, de gemiddelde omvang van de transacties en de gemiddelde spreads en prijzen van uitgevoerde transacties;
 - ii) alle wijzigingen in eerder openbaar gemaakte informatie over de geaccepteerde marktpraktijk, met inbegrip van wijzigingen in de beschikbare middelen in de vorm van contanten en financiële instrumenten, wijzigingen in de identiteit van de personen die de geaccepteerde marktpraktijk verrichten, en alle wijzigingen in de toewijzing van contanten of financiële instrumenten in de rekeningen van de begunstigde en van de personen die de geaccepteerde marktpraktijk verrichten;
- c) wanneer de marktpraktijk op initiatief van de persoon die deze verricht, van de begunstigde of van beiden niet meer als een geaccepteerde marktpraktijk wordt verricht:
 - i) het feit dat het verrichten van de geaccepteerde marktpraktijk is gestaakt;
 - ii) een beschrijving van de wijze waarop de geaccepteerde marktpraktijk is verricht;
 - iii) de redenen of oorzaken van de staking van het verrichten van de geaccepteerde marktpraktijk.

Voor de toepassing van punt b), onder i), kunnen dagelijks geaggregeerde gegevens met betrekking tot de toepasselijke informatiecategorieën aanvaardbaar zijn indien in het kader van één enkele handelssessie meerdere transacties worden verricht.

2. Om uit te maken of een marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk kan worden vastgesteld en of deze aan het criterium van artikel 13, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. 596/2014 voldoet, gaan de bevoegde autoriteiten na of de marktpraktijk waarborgt dat hun de volgende informatie wordt meegedeeld:

- a) voordat een marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk wordt verricht, de regelingen of contracten tussen de geïdentificeerde begunstigden en de personen die de marktpraktijk zullen verrichten zodra deze als een geaccepteerde marktpraktijk is vastgesteld indien dergelijke regelingen of contracten vereist zijn voor het verrichten ervan;
- b) zodra de marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk wordt verricht, een periodiek verslag aan de bevoegde autoriteit met bijzonderheden over de uitgevoerde transacties en over de werking van eventuele regelingen of contracten tussen de begunstigde en de personen die de geaccepteerde marktpraktijk verrichten.

*Artikel 4***Veiligstelling van de werking van de marktkrachten en de goede interactie tussen de vraag- en aanbodkrachten**

1. Om uit te maken of een marktpraktijk die als vast te stellen geaccepteerde marktpraktijk wordt voorgesteld aan het criterium van artikel 13, lid 2, onder b), van Verordening (EU) nr. 596/2014 voldoet, gaan de bevoegde autoriteiten na of de marktpraktijk de mogelijkheden voor andere marktdeelnemers beperkt om op transacties te reageren. De bevoegde autoriteiten onderzoeken ook ten minste de volgende criteria met betrekking tot de soorten personen die de marktpraktijk zullen verrichten zodra deze als een geaccepteerde marktpraktijk is vastgesteld:

- a) of het onder toezicht staande personen betreft;
- b) of het leden betreft van een handelsplatform waarop de geaccepteerde marktpraktijk zal worden verricht;
- c) of zij op zodanige wijze gegevens bijhouden over met de verrichte marktpraktijk verband houdende orders en transacties dat deze praktijk gemakkelijk van andere handelsactiviteiten kan worden onderscheiden, inclusief via het bijhouden van aparte rekeningen voor het verrichten van de geaccepteerde marktpraktijk, met name om aan te tonen dat de ingevoerde orders apart en individueel zijn geboekt zonder dat orders van meerdere cliënten zijn geaggregeerd;
- d) of zij in specifieke interne procedures hebben voorzien die het mogelijk maken:
 - i) de met de marktpraktijk verband houdende activiteiten onmiddellijk te identificeren;
 - ii) de gegevens over de orders en transactie in kwestie op verzoek direct ter beschikking te stellen van de bevoegde autoriteit;
- e) of zij over de vereiste nalevings- en auditmiddelen beschikken om de naleving van de aan de geaccepteerde marktpraktijk gestelde voorwaarden te monitoren en te waarborgen;
- f) of zij de onder c) genoemde gegevens gedurende een periode van ten minste vijf jaar bewaren.

2. De bevoegde autoriteiten onderzoeken in hoeverre voor de marktpraktijk een ex ante lijst van handelsvoorwaarden met het oog op het verrichten ervan als geaccepteerde marktpraktijk is vastgesteld, met inbegrip van prijzen, volumes en positielimieten.

3. De bevoegde autoriteiten gaan na in hoeverre de marktpraktijk en de regeling of het contract voor het verrichten ervan:

- a) de persoon die de geaccepteerde marktpraktijk verricht in staat stelt onafhankelijk van de begunstigde op te treden zonder dat er sprake is van instructies, informatie of invloed van de begunstigde wat betreft de wijze waarop transacties moeten worden uitgevoerd;
- b) het mogelijk maakt belangenconflicten te vermijden tussen de begunstigde en de cliënten van de persoon die de geaccepteerde marktpraktijk verricht.

*Artikel 5***Impact op de liquiditeit en doeltreffendheid van de markt**

Om uit te maken of een marktpraktijk die als vast te stellen geaccepteerde marktpraktijk wordt voorgesteld aan het criterium van artikel 13, lid 2, onder c), van Verordening (EU) nr. 596/2014 voldoet, beoordelen de bevoegde autoriteiten de impact van de marktpraktijk op ten minste de volgende elementen:

- a) verhandeld volume;
- b) aantal orders in het orderboek (orderdiepte);
- c) uitvoeringssnelheid van de transacties;
- d) volumegewogen gemiddelde prijs van de dagelijkse sluitingsprijs van één enkele sessie;

- e) verschil tussen bied- en laatkoersen, alsook prijsfluctuatie en -volatiliteit;
- f) regelmaat van noteringen of transacties.

Artikel 6

Impact op de goede werking van de markt

1. Om uit te maken of een marktpraktijk die als vast te stellen geaccepteerde marktpraktijk wordt voorgesteld aan het criterium van artikel 13, lid 2, onder d), van Verordening (EU) nr. 596/2014 voldoet, houden de bevoegde autoriteiten rekening met de volgende elementen:

- a) de mogelijkheid dat de marktpraktijk de prijsvormingsprocessen op een handelsplatform beïnvloedt;
- b) in hoeverre de marktpraktijk de evaluatie van prijzen en orders in het orderboek kan vergemakkelijken, en of de uit te voeren transacties of in te voeren orders voor het verrichten van de marktpraktijk als een geaccepteerde marktpraktijk niet indruisen tegen de handelsregels van het desbetreffende handelsplatform;
- c) de wijze waarop de in artikel 3 genoemde informatie openbaar wordt gemaakt, inclusief of deze informatie op de website van het betrokken handelsplatform wordt bekendgemaakt en, in voorkomend geval, of deze gelijktijdig op de websites van de begunstigen wordt vrijgegeven;
- d) in hoeverre voor de marktpraktijk een ex ante lijst is vastgesteld van situaties waarin of voorwaarden waaronder het verrichten ervan als geaccepteerde marktpraktijk tijdelijk wordt opgeschort of beperkt, met vermelding van onder meer bijzondere handelsperioden of -fasen, zoals veilingfasen, overnames, beursintroductions, kapitaalverhogingen en secundaire aanbiedingen.

Voor de toepassing van de eerste alinea, onder b), wordt ook rekening gehouden met een marktpraktijk waarbij transacties en orders in realtime worden gemonitord door de marktexploitant, dan wel door de beleggingsonderneming of marktexploitant die een MTF of een OTF exploiteert.

2. De bevoegde autoriteiten gaan na in hoeverre een marktpraktijk het mogelijk maakt:

- a) met het verrichten van de marktpraktijk verband houdende orders in te dienen en uit te voeren tijdens de openings- of slotveiling van een handelssessie;
- b) met het verrichten van de marktpraktijk verband houdende orders in te voeren of uit te voeren tijdens perioden waarin stabilisatie- en terugkooptransacties worden uitgevoerd.

Artikel 7

Risico's voor de integriteit van de betrokken markten

Om uit te maken of een marktpraktijk die als vast te stellen geaccepteerde marktpraktijk wordt voorgesteld aan het criterium van artikel 13, lid 2, onder e), van Verordening (EU) nr. 596/2014 voldoet, gaan de bevoegde autoriteiten na:

- a) of de met het verrichten van de marktpraktijk verband houdende transacties zodra deze als een geaccepteerde marktpraktijk is vastgesteld, regelmatig aan de bevoegde autoriteiten zullen worden gerapporteerd;
- b) of de aan het verrichten van de geaccepteerde marktpraktijk toe te wijzen middelen (contanten of financiële instrumenten) evenredig en in verhouding zijn met de doelstellingen van de geaccepteerde marktpraktijk zelf;
- c) de aard en omvang van de compensatie voor diensten die in het kader van het verrichten van een geaccepteerde marktpraktijk worden verleend, en of die compensatie als een vast bedrag is vastgesteld; ingeval een variabele compensatie wordt voorgesteld, mag deze niet leiden tot gedrag dat schadelijk kan zijn voor de marktintegriteit of voor de ordelijke werking van de markt en is deze compensatie tevens beschikbaar voor toetsing door de bevoegde autoriteit;
- d) of de soorten personen die de geaccepteerde marktpraktijk zullen verrichten, in voorkomend geval voor de beschouwde markt, zorgen voor een afdoende scheiding tussen de activa die voor het verrichten van de geaccepteerde marktpraktijk zijn bestemd en de eventuele activa van hun cliënten of hun eigen activa;

- e) of de respectieve taken van de begunstigden en van de personen die de geaccepteerde marktpraktijk verrichten, dan wel, in voorkomend geval, de door hen gedeelde taken duidelijk zijn omschreven;
- f) of de soorten personen die de geaccepteerde marktpraktijk zullen verrichten, beschikken over een organisatiestructuur en adequate interne regelingen om te garanderen dat de met een geaccepteerde marktpraktijk verband houdende transactiebeslissingen geheim blijven voor andere eenheden binnen die persoon en onafhankelijk blijven van van cliënten ontvangen handelsorders, het portefeuillebeheer of orders voor eigen rekening;
- g) of er sprake is van een adequaat rapportageproces tussen de begunstigde en de persoon die de geaccepteerde marktpraktijk zal verrichten, zodat de nodige informatie kan worden uitgewisseld om hun respectieve wettelijke of contractuele verplichtingen na te komen, indien van toepassing.

Artikel 8

Onderzoek naar de marktpraktijk

Om uit te maken of een marktpraktijk die als vast te stellen geaccepteerde marktpraktijk wordt voorgesteld aan het criterium van artikel 13, lid 2, onder f), van Verordening (EU) nr. 596/2014 voldoet, houden de bevoegde autoriteiten in het bijzonder rekening met het resultaat van eventueel onderzoek naar de door hen gemonitorde markten die de vast te stellen geaccepteerde marktpraktijk in vraag kan stellen.

Artikel 9

Structurele kenmerken van de markt

Teneinde overeenkomstig artikel 13, lid 2, onder g), van Verordening (EU) nr. 596/2014 rekening te houden met de mate waarin niet-professionele beleggers op de betrokken markt actief zijn, beoordelen de bevoegde autoriteiten ten minste:

- a) het effect dat de marktpraktijk kan hebben op de belangen van niet-professionele beleggers ingeval de marktpraktijk betrekking heeft op financiële instrumenten die worden verhandeld op markten waarop niet-professionele beleggers actief zijn;
- b) of de marktpraktijk de kans doet toenemen dat niet-professionele beleggers tegenpartijen vinden voor financiële instrumenten met een lage liquiditeit, zonder dat de door hen gedragen risico's toenemen.

AFDELING 3

Procedures

Artikel 10

Kennisgeving van het voornemen om een geaccepteerde marktpraktijk vast te stellen

1. Overeenkomstig artikel 13, lid 3, van Verordening (EU) nr. 596/2014 stellen de bevoegde autoriteiten ESMA en de andere bevoegde autoriteiten gelijktijdig per post of e-mail in kennis van hun voornemen om een geaccepteerde marktpraktijk vast te stellen met behulp van een vooraf gemaakte lijst van contactpunten die moet worden opgesteld en regelmatig moet worden bijgewerkt door de bevoegde autoriteiten en ESMA.
2. De in lid 1 bedoelde kennisgeving bevat de volgende elementen:
 - a) een verklaring waarin melding wordt gemaakt van het voornemen om een geaccepteerde marktpraktijk vast te stellen, met inbegrip van de verwachte datum van vaststelling;
 - b) de identificatie van de kennisgevende bevoegde autoriteit en de contactgegevens van de contactperso(o)n(en) binnen die bevoegde autoriteit (naam, telefoonnummer en e-mailadres op het werk, titel);
 - c) een gedetailleerde beschrijving van de marktpraktijk met vermelding van:
 - i) de identificatie van de soorten financiële instrumenten en handelsplatformen waarop de geaccepteerde marktpraktijk zal worden verricht;
 - ii) de soorten personen die de geaccepteerde marktpraktijk kunnen verrichten;

- iii) het type begunstigen;
 - iv) een indicatie of de marktpraktijk gedurende een bepaalde periode kan worden verricht, alsook van de situaties of voorwaarden die tot een tijdelijke onderbreking, opschorting of stopzetting van de praktijk leiden;
- d) de reden waarom de praktijk marktmanipulatie in de zin van artikel 12 van Verordening (EU) nr. 596/2014 kan vormen;
- e) de bijzonderheden van de overeenkomstig artikel 13, lid 2, van Verordening (EU) nr. 596/2014 verrichte toetsing.
3. De in lid 1 bedoelde kennisgeving bevat de tabel voor de toetsing van een voorgestelde marktpraktijk die met gebruikmaking van de template in de bijlage is opgesteld.

Artikel 11

ESMA-advies

1. Na ontvangst van de in artikel 13, lid 4, van Verordening (EU) nr. 596/2014 bedoelde kennisgeving en vóór het uitbrengen van het bij genoemd lid vereiste advies start ESMA, op eigen initiatief of op verzoek van een bevoegde autoriteit, een procedure om de kennisgevende bevoegde autoriteit in kennis te stellen van eventuele voorlopige opmerkingen, bedenkingen, verschillen van mening of verzoeken om verduidelijkingen betreffende de marktpraktijk waarvan kennis is gegeven. De kennisgevende bevoegde autoriteit kan ESMA nadere uitleg verstrekken over de marktpraktijk waarvan kennis is gegeven.
2. Ingeval in de loop van de in lid 1 bedoelde procedure fundamentele of significante wijzigingen worden aangebracht die van invloed zijn op de grondslag of inhoud van de marktpraktijk waarvan kennis is gegeven, dan wel op de door de kennisgevende bevoegde autoriteit verrichte toetsing, wordt de procedure voor het uitbrengen van het ESMA-advies over de praktijk waarvan kennis is gegeven, gestaakt. In voorkomend geval start de bevoegde autoriteit overeenkomstig artikel 13, lid 3, van Verordening (EU) nr. 596/2014 een nieuwe procedure voor de vaststelling van de gewijzigde praktijk als een geaccepteerde marktpraktijk.

AFDELING 4

Handhaving, wijziging en stopzetting van geaccepteerde marktpraktijken

Artikel 12

Beoordeling van een vastgestelde geaccepteerde marktpraktijk

1. Bevoegde autoriteiten die geaccepteerde marktpraktijken hebben vastgesteld, beoordelen regelmatig, en ten minste eens in de twee jaar, of de in artikel 13, lid 2, van Verordening (EU) nr. 596/2014 en in afdeling 2 van dit hoofdstuk gestelde voorwaarden voor de vaststelling van de geaccepteerde marktpraktijk nog steeds zijn vervuld.
2. In weerwil van de regelmatige beoordeling in overeenstemming met artikel 13, lid 8, van Verordening (EU) nr. 596/2014 wordt het in lid 1 bedoelde beoordelingsproces ook in gang gezet:
- a) wanneer een sanctie wordt opgelegd waarmee een vastgestelde geaccepteerde marktpraktijk is gemoeid;
 - b) wanneer als gevolg van een belangrijke wijziging in de marktomgeving, als bedoeld in artikel 13, lid 8, van genoemde verordening, niet meer aan één of meer acceptatievoorwaarden van een vastgestelde praktijk is voldaan;
 - c) wanneer een bevoegde autoriteit redenen heeft om aan te nemen dat tegen Verordening (EU) nr. 596/2014 indruisende handelingen worden of zijn uitgevoerd door begunstigen van de geaccepteerde marktpraktijk of door personen die de geaccepteerde marktpraktijk verrichten.
3. Ingeval de beoordeling uitwijst dat een vastgestelde geaccepteerde marktpraktijk niet meer aan de in afdeling 2 beschreven voorwaarden van de oorspronkelijke beoordeling van de bevoegde autoriteiten voldoet, stellen deze voor ofwel de acceptatievoorwaarden te wijzigen, ofwel de geaccepteerde marktpraktijk stop te zetten, rekening houdend met de criteria van artikel 13.
4. De bevoegde autoriteiten stellen ESMA in kennis van de uitkomst van het beoordelingsproces, ook wanneer de geaccepteerde marktpraktijk ongewijzigd wordt gehandhaafd.

5. Indien een bevoegde autoriteit voorstelt de acceptatievoorwaarden van een vastgestelde geaccepteerde marktpraktijk te wijzigen, neemt zij de vereisten van artikel 2 in acht.

6. Indien een bevoegde autoriteit besluit een vastgestelde geaccepteerde marktpraktijk stop te zetten, maakt zij haar besluit openbaar en deelt zij dit, met vermelding van de datum van stopzetting, gelijktijdig aan alle andere bevoegde autoriteiten en ESMA mee met het oog op de actualisering van de overeenkomstig artikel 13, lid 9, van Verordening (EU) nr. 596/2014 door ESMA gepubliceerde lijst van geaccepteerde marktpraktijken.

Artikel 13

Criteria voor de wijziging of stopzetting van een vastgestelde geaccepteerde marktpraktijk

Bij het besluiten of een vastgestelde geaccepteerde marktpraktijk wordt stopgezet, dan wel of er wijzigingen in de acceptatievoorwaarden daarvan worden voorgesteld, houden de bevoegde autoriteiten rekening met het volgende:

- a) in hoeverre de begunstigden of de personen die de geaccepteerde marktpraktijk verrichten, de in het kader van die geaccepteerde marktpraktijk vastgestelde voorwaarden in acht hebben genomen;
- b) in hoeverre het gedrag van de begunstigden of van de personen die de geaccepteerde marktpraktijk verrichten, ertoe heeft geleid dat niet meer aan alle criteria van artikel 13, lid 2, van Verordening (EU) nr. 596/2014 is voldaan;
- c) in hoeverre marktdeelnemers gedurende een bepaalde periode niet van de geaccepteerde marktpraktijk hebben gebruikgemaakt;
- d) of een in artikel 13, lid 8, van Verordening (EU) nr. 596/2014 bedoelde belangrijke wijziging in de marktomgeving in kwestie ertoe leidt dat niet meer aan alle voorwaarden voor de vaststelling van de geaccepteerde marktpraktijk kan of hoeft te worden voldaan, met name rekening houdende met het volgende:
 - i) of het doel van de geaccepteerde marktpraktijk onhaalbaar is geworden;
 - ii) of de verdere gebruikmaking van de vastgestelde geaccepteerde marktpraktijk de integriteit of efficiëntie van de onder het toezicht van de bevoegde autoriteit staande markten negatief zou kunnen beïnvloeden;
- e) of er sprake is van een situatie die valt onder een algemene stopzettingsbepaling die in de vastgestelde geaccepteerde marktpraktijk zelf is opgenomen.

HOOFDSTUK III

SLOTBEPALING

Artikel 14

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 3 juli 2016.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 26 februari 2016.

Voor de Commissie

De voorzitter

Jean-Claude JUNCKER

BIJLAGE

Template voor kennisgeving van het voornemen om geaccepteerde marktpraktijken vast te stellen

Geaccepteerde marktpraktijk betreffende [benaming van de geaccepteerde marktpraktijk invullen]	
Voorgestelde datum van vaststelling van de geaccepteerde marktpraktijk [de datum invullen waarop de kennisgevende bevoegde autoriteit voornemens is de geaccepteerde marktpraktijk vast te stellen]	
Beschrijving van de geaccepteerde marktpraktijk [tekst invoegen, waarin onder meer het volgende is vermeld: de categorieën financiële instrumenten ten aanzien waarvan en de handelsplatformen waarop de geaccepteerde marktpraktijk zal worden verricht; de soorten personen die de geaccepteerde marktpraktijk kunnen verrichten; het type begunstigden en een indicatie of de marktpraktijk gedurende een bepaalde periode kan worden verricht, alsook van de situaties of voorwaarden die tot een tijdelijke onderbreking, opschorting of stopzetting van de praktijk leiden]	
Redenen waarom de praktijk marktmanipulatie kan inhouden [tekst invoegen]	
BEOORDELING	
Lijst van in aanmerking genomen criteria	Conclusie van de bevoegde autoriteit en achterliggende redenering
a) Mate van transparantie geboden aan de markt.	[tekst invoegen met de redenering voor dit criterium]
b) Mate van veiligstelling van de werking van de marktkrachten en van de goede interactie tussen de vraag- en aanbodkrachten.	[tekst invoegen met de redenering voor dit criterium]
c) Impact op de liquiditeit en doeltreffendheid van de markt.	[tekst invoegen met de redenering voor dit criterium]
d) Het handelsmechanisme van de betrokken markt en de mogelijkheid voor marktdeelnemers om passend en tijdig te reageren op de nieuwe marktsituatie die door deze praktijk is ontstaan.	[tekst invoegen met de redenering voor dit criterium]
e) Risico's voor de integriteit van direct of indirect betrokken, al dan niet gereguleerde markten voor de financiële instrumenten in kwestie binnen de Unie.	[tekst invoegen met de redenering voor dit criterium]
f) Resultaat van eventueel onderzoek naar de desbetreffende marktpraktijk door een bevoegde of enige andere autoriteit, in het bijzonder naar de vraag of die marktpraktijk inbreuk heeft gemaakt op regels of reglementen die marktmisbruik moeten voorkomen, of op gedragscodes, ongeacht of het, direct of indirect, de betrokken markt, dan wel betrokken markten binnen de Unie betreft.	[tekst invoegen met de redenering voor dit criterium]
g) Structurele kenmerken van de betrokken markt, zoals onder meer het feit of deze al dan niet gereguleerd is, de categorieën financiële instrumenten die erop worden verhandeld en de soorten marktdeelnemers, waarbij eveneens rekening wordt gehouden met de mate waarin niet-professionele beleggers op de betrokken markt actief zijn.	[tekst invoegen met de redenering voor dit criterium]